

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

47

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

BRNO 2006

PD 1520/47.2006

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Petr Škrdl

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

47 (2006)

97220/07

07220/07

Obrázek na obálce
Cover illustration

Pekárna. Kamzík (*Rupicapra rupicapra*). Foto M. Frouz

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

Copyright © 2006 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz/3calcz.htm>

9395458

Obr. 24. Předmostí - Hranická ulice. Detailní záběr na kosti rozvlečené geliflukcí.
Předmostí - Hranická Street. A detailed view of the bones redeposited by gelifluction.

Výzkum se omezil pouze na dokumentaci stěn výkopu a odběr vzorků. Byl získán paleontologický materiál, kamenná industrie nebyla nalezena.

Výše zmíněný výzkum opět poukázal, že možnosti archeologického výzkumu v samotném centru Předmostí nejsou zcela vyčerpány, a zároveň potvrdil nezbytnost preventivních dohledů nejen na samotné Lokalitě I (Skalka) a Lokalitě II (Hradisko) (cf. Svoboda 2000, 10–12), ale i v jejich širším okolí. Výzkumu v roce 2005 v ulici Hranická předcházela jen o pár metrů vzdálený výzkum B. Klímy a J. Svobody realizovaný v letech 1982–1983, který v této části Předmostí, v jedné ze základových van budoucího panelového bloku v Teličkově ulici č. p. 1, zdokumentoval skládku mamutích kostí s drobnými radiolaritovými úštěpy (Klíma, 1984, 9). Z výše uvedeného vyplývá, že výzkum z roku 2005 rozšířil poznatky předchozího výzkumu na lokalitě III, a potvrdil tak význam tohoto místa.

Poděkování

Za cenné informace děkujeme J. Mikulíkovi.

Miriám Nýltlová Fišáková, Zdeněk Schenk

Literatura

- Kříž, M. 1903: *Beiträge zur Kenntnis der Quartärzeit in Mähren*. Steinitz.
Klíma, B. 1984: Zachraňovací výzkum v Přerově-Předmostí (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 1982, 9.
Maška, K.J. 1884: Neue Lössfunde bei Předmost in Mähren. *Corr. blatt. d. D. Ges. F. Anthr., Ethn. U. Urgech.*, Berlin.
Maška, K.J. 1885: Mammuthmilchzähne von Předmost in Mähren. *Sitz. Ber. D. Niederrhein. Ges. Bonn*.
Mostecký, V. 1961: Pleistozäne Säugetiere aus dem Steinbruch auf Chlum. *Časopis Národního Muzea*, XLVI, B, 3–4, 153–187, Praha.
Musil, R. 1968: Die Mammutmolaren von Předmostí (ČSSR). *Paläontologische Abhandlungen* 3/1, 1–192.

Pokorný, M. 1951: Příspěvek k paleontologii diluvia v Předmostí u Přerova. *Časopis Moravského Muzea, řada historická*, 36, 33–52.

Svoboda J. 2000 *Předmostí*. Archeologické památky střední Moravy, svazek I.

Resumé

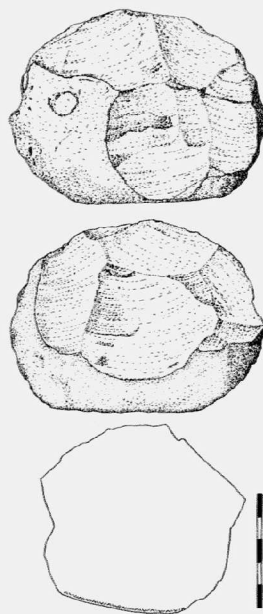
The rescue excavation in Přerov-Předmostí, Hranická Street yielded a collection of paleontological material from an intact layer of geliflucted sediments. Woolly mammoth, horse, wolf and bones from middle-sized and large-sized mammals were identified at this locality.

No stone artifacts were found. Each bone is from a single individual from each mammal species. The spectrum of the faunal finds is similar to that of the earlier excavations. This site probably represents the periphery of site Předmostí III (Klíma, 1984).

SOKOLNICE (okr. Brno-venkov)

Hřeben SZ obce. Starý paleolit (?). Sídliště (?). Povrchový průzkum, geologická sondáž.

V roce 2003 předal M. Simandl ústavu Anthropos křemenný artefakt, který nalezl povrchovým průzkumem ploché části hřebene SZ obce Sokolnice (JTSK 591287.1 1169724.8). Jedná se o polyedricky osekáný valoun o rozměrech 109 × 80 × 82 mm, přičemž původní, vodou opracovaný povrch zůstal zachovaný na cca 1/4 plochy (obráz. 25). Na modifikované části valounu lze rozlišit 14 úderů. Hrany jsou eolizované, ale negativy včetně kontrabulbů jsou zřetelně čitelné. Na povrchu jsou patrné stopy rzi od radlice, ale jinak není artefakt poškozený. Morfologicky i stavem zachování povrchu zcela zapadá do skupiny valounových nástrojů starého paleolitu. Jednoznačně však stanovit stáří artefaktu nelze.

Obr. 25. Sokolnice. Křemenný polyedr.
Sokolnice. Quartz polyhedral pebble.

Vzhledem k dobrému zachování předmětu i k jeho předpokládanému stáří jsme 16. 6. 2005 přistoupili k sondáži v místě nálezů s cílem určit možnou stratigrafickou pozici nalezeného předmětu, a dalších artefaktů, které by se našly v kontextu pleistocenních sedimentů. Sonda byla umístěna v mírné depresi na temeni plochého hřebene (obr. 26). V těchto místech jsme na povrchu objevili větší množství kamenných předmětů, z nichž některé se svým charakterem blížily zmiňovanému polyedru.

Sonda o rozměrech 1 × 1 m však nepřinesla očekávané výsledky. V cca 30 cm mocné ornici se nacházelo větší množství křemenného a křemencového materiálu, který se zde zachoval jako zbytek terasy, neboť SZ směrem na hraně do údolí potoka Dunávka se tento materiál rychle vytrácí. Podloží pak tvoří třetihorní jíly, přičemž do jejich horní hladiny ještě zasahuje báze terasy. Tato jílovitá vrstva je mocná více než 2,5 m. Podle pozorování ve výše zmíněném údolí se v podloží jílovité vrstvy nacházejí třetihorní píský obsahující korály.

Sondážními pracemi se nepodařilo potvrdit staropaleolitické stáří artefaktu, ale získané poznatky takovou dataci ani nevyklučují. Několik dalších artefaktů navíc naznačuje

možnost, že se v těchto místech může nacházet plocha s doklady pobytu staropaleolitických lovců.

Předmět je uložený ve sbírce ústavu Anthropos Moravského zemského muzea pod číslem 115962, přír. č. 1/04.

Práce byla podporována institucionálním vědeckým záměrem č. MK00009486202.

Petr Neruda, Zdeňka Nerudová, Michal Šimandl

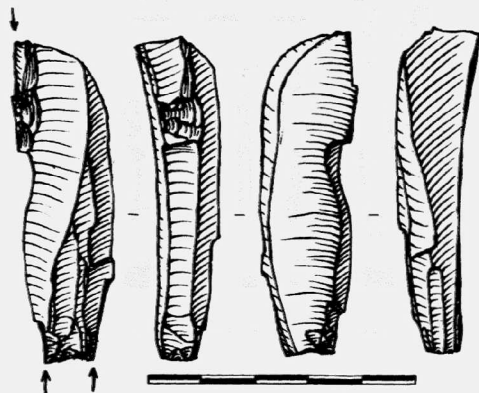
Resumé

A polyhedral quartz pebble was found by M. Šimandl as a surface find NW of the village of Sokolnice. 14 scars are preserved on the lightly acolized surface of the artefact. Morphology indicates a Lower Paleolithic Age. A new geological trench could not determine the chronostratigraphic provenience of the artifact.

SPYTIHNĚV (okr. Zlín)

„Duchonice“. Gravettien. Sídliště. Povrchový průzkum.

Při pokračování povrchového průzkumu lokality (Škrdla – Nýltová Fišáková 2004) byla v roce 2005 získána drobná kolekce artefaktů (6 ks).

Obr. 27. Spytihněv. Vícenásobné rydlo.
Spytihněv. Multiple burin.

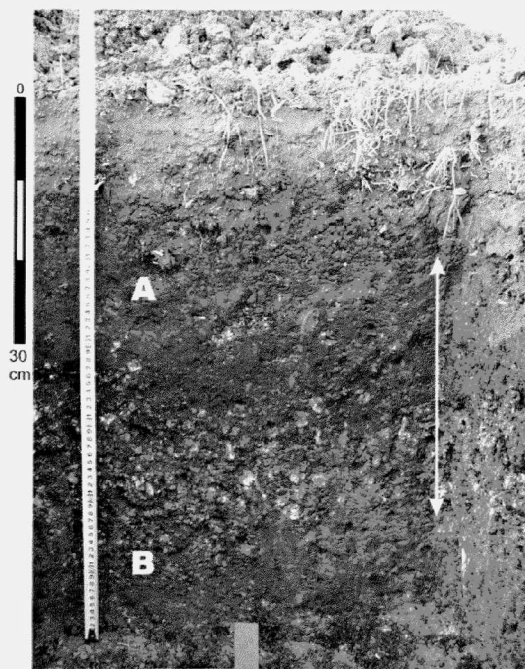
Za pozornost stojí pouze vícenásobné rydlo (obr. 27), které sestává z dvojitého na příčné retušovaném proximálním konci čepele a jednoduchého na odlomeném distálním konci čepele. Tento artefakt představuje nepodařený produkt – při rydlovém úderu na pravou (při pohledu na dorzální stranu) proximální hranu došlo k přeběhnutí rydlového odpadu (plunging burin spall). Rydlo bylo vyrobeno z červenohnědého radiolaritu. Tento artefakt rozšiřuje nepočetnou kolekci nástrojů z lokality.

Záchraný výzkum proběhl a příspěvek vznikl díky grantu GAČR 404-05-0305.

Petr Škrdla

Literatura

Škrdla, P., Nýltová Fišáková, M. 2004: Spytihněv (okr. Zlín). *Přehled výzkumů* 45, 115–116.

B

Báze vrtu 2,5 m od dna sondy
Pod jílem se nacházejí třetihorní píský

Obr. 26. Sokolnice. Geologická sonda. A – holocenní půda, B – třetihorní jíly, šipka – rozptýl valounů terasy. Sokolnice. Geological trench. A – Holocene soil, B – Tertiary clays, arrow – location of terrace pebbles.